

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Sosiaaliturvan uudistaminen – kuinka monta tuotantokautta tarvitaan?

Lauantai 2.3.2019
valtiosihteeri Lehtomäki

Yhteisesti tunnistettu uudistustarve

- Työikäistä väestöä on yhä vähemmän, ja työn murros haastaa sosiaaliturvan joustavuuden
- Palvelut ja etuudet ovat erillään. Tukea tarvitsevaa ihmistä ei oikea-aikaisesti kohdata.
- Toimeentulotuen rooli on korostunut
- Sosiaaliturvajärjestelmän koetaan olevan monimutkainen ja vaikeaselkoinen. Nyt on hyvä aika uudistaa: Digitalisaatio antaa uusia mahdollisuuksia

Toimi –hankkeen uutta luova toimintatapa

- Hallituskaudet ylittävä, parlamentaarinen ja poikkihallinnollinen työskentely
- Peruslinjaukset esillä: ei päätöksentekoa järjestelmän yksityiskohdista käsin
 - Arvovalintojen ja erilaisten suuntien vaikutukset sosiaaliturvaan
- Pyrkimys tunnistaa, mistä ollaan yhtä mieltä, ja mistä on päätettävä poliittisesti ennen järjestelmän uudistustyön muodostamista
- Työtapoina *tulevaisuusnäkökulma*, *avoimuus* ja *verkostomaisuus*.

TULEVAISUUDEN SOSIAALITURVA

RAKENTUU VIIDELLE PILARILLE

Oikeudet ja
velvollisuudet

Selkeä
kokonaisuus

Osallisuus,
aktiivisuus ja työ

Huolen
pitäminen

Palvelut
ja etuudet

Uudistuksen askelmerkit

VAIHEITTAINEN, PARLAMENTAARINEN UUDISTUSTYÖ

2019

2023

2027

2031

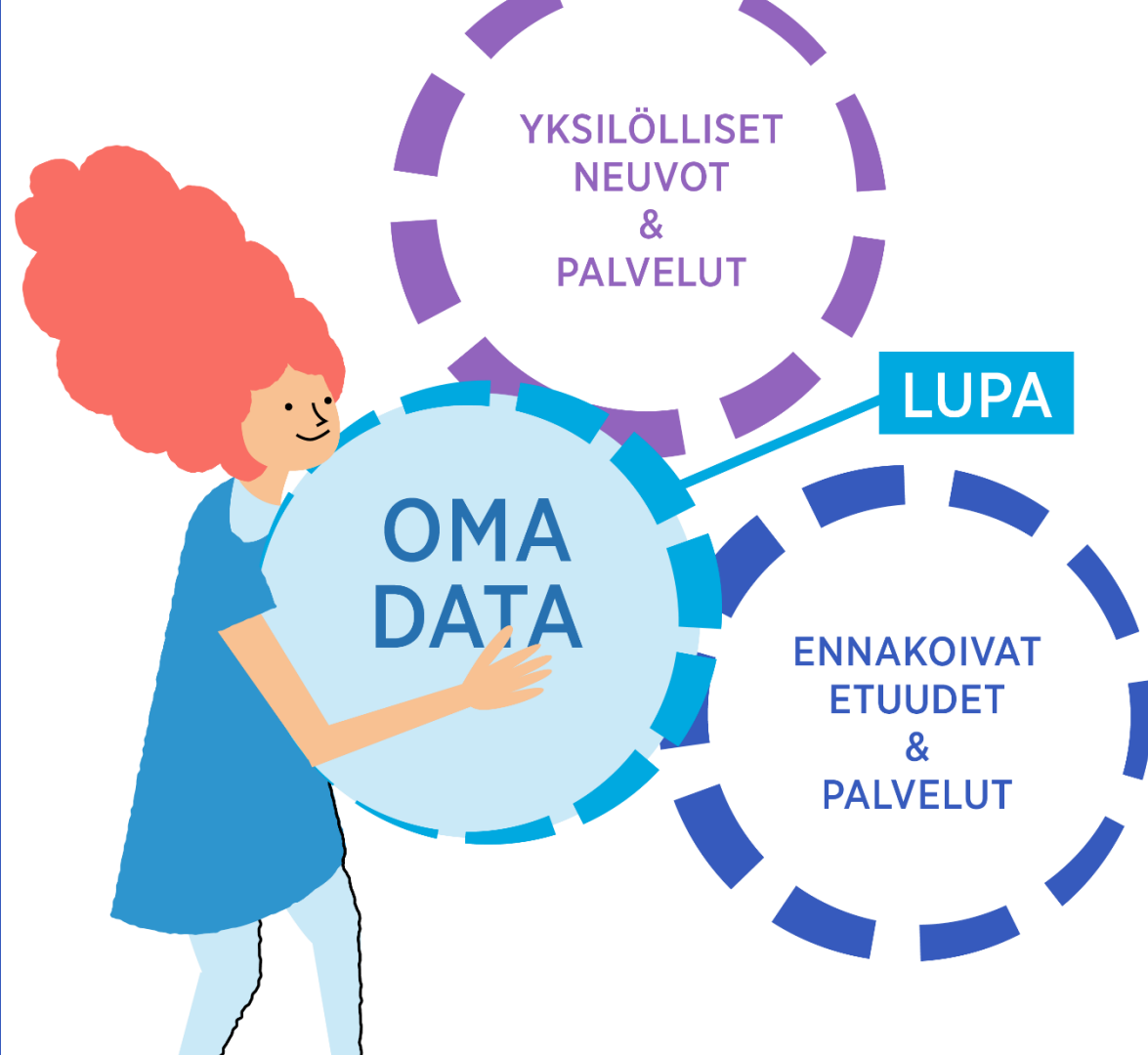
KESTÄVÄT YHTEISET PERUSPILARIT

UUDISTUKSEN
ASKELMERKIT

Yksinkertaistettuja aihioita perusturvan perusvalinnoista

Toimi-hankkeessa on kuvattu sosiaaliturvan perusvalintoja hahmottelemalla yksinkertaistettuja aihioita tulevaisuuden sosiaaliturvan suunnista. Seurantaryhmä ei ole pyrkinyt asettamaan aihioita paremmuusjärjestykseen eikä niistä tai niiden käytettävyydestä jatkovalmistelussa ole haettu yksimielisyyttä.

	Kotitalouskohtainen, vastikkeellinen	Kotitalous- ja yksilökohtainen, vastikkeellinen	Yksilökohtainen, vastikkeeton
YLEISTÄ	Tavoite Turvata perustoimeentulo tilanteissa, joissa ei ole oikeutta työ- ja vakuutus-perusteiseen turvaan. Erityispiirteet Aihio korostaa sosiaaliturvan yksinkertaistamista ja perheen vastuuta yksilön toimeentulon turvaamisessa. Aihio kohdistaa tarveharkinnan kautta tukea pienituloisille kotitalouksille. Työnhakuun ja palveluihin osallistumalla muodostuu oikeus ylempään turvan tasoon.	Tavoite Uudistaa sosiaaliturva ja palvelut työhön ja osaamisen kehittämiseen vahvasti kannustavaksi. Erityispiirteet Aihio korostaa palveluiden ja etuuskien yhteensovittamista. Etuusjärjestelmä ja palvelut yhdessä mahdollistavat ja kannustavat osaamisen kehittämiseen, työkyvyn ylläpitämiseen sekä työhön hakeutumiseen. Osallistuminen palveluihin oikeuttaa yksilölliseen ja korkeampaan tukitasoon.	Tavoite Tarjota selkeä perusturva, ilman velvoitteita. Erityispiirteet Aihio korostaa kaikkien oikeutta yksilölliseen vastikkeettoman perusetuuteen. Palvelut eivät ole velvoittavia, mutta niillä voidaan tukea osallistumista yhteiskunnan kannalta myönteiseen toimintaan.
TOIMI-ETUUS	<i>Toimi-etuus on työikäisille veronalainen, henkilökohtainen perusturvaetus. Etuuden saamiseen vaikuttavat aihion perusvalinnat – kuten se, otetaanko huomioon henkilökohtaiset vai perheen tulot. Perusturvan tason määrittely on osa hallituskausittaista päätöksentekoa.</i> Ylempi taso Henkilöille, jotka edistävät työllistymistään tai kuntoutumistaan <i>Perheen tulot huomioidaan</i> Perustaso <i>Perheen tulot huomioidaan</i>	Ylempi taso Henkilöille, jotka edistävät työllistymistään, osaamistaan tai kuntoutumistaan <i>Yksilön tulot huomioidaan</i> Perustaso <i>Perheen tulot huomioidaan</i>	Yksi taso Kaikille myönnettävä perusturva <i>Yksilön tulot huomioidaan</i>

Sosiaaliturvajärjestelmää voidaan merkittävästi selkeyttää jo nykyjärjestelmän pohjalta, lisäämällä digitalisaation ja tekoälyn käyttöä.

Kestävä ratkaisu on ihmisen itse hallitseman tiedon käytön lisääminen.

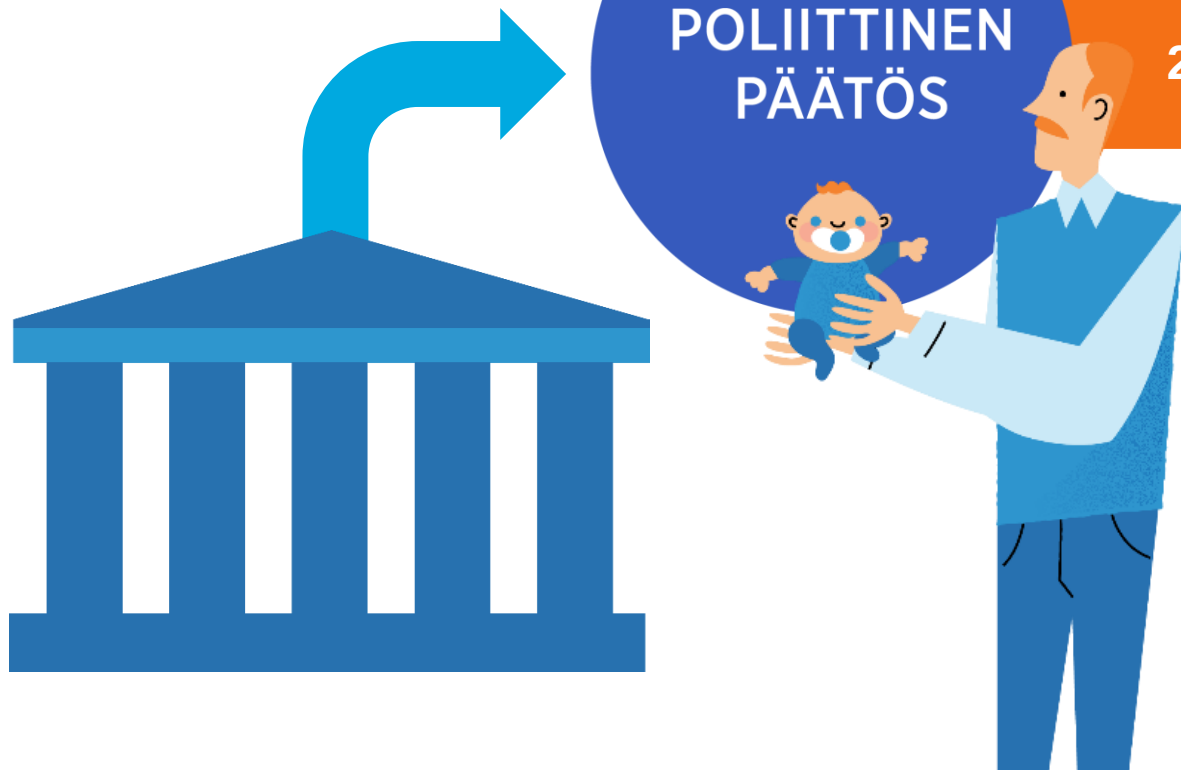

VAIHEITTAINEN UUDISTUSTYÖ

POLIITTINEN
PÄÄTÖS

2019

2023

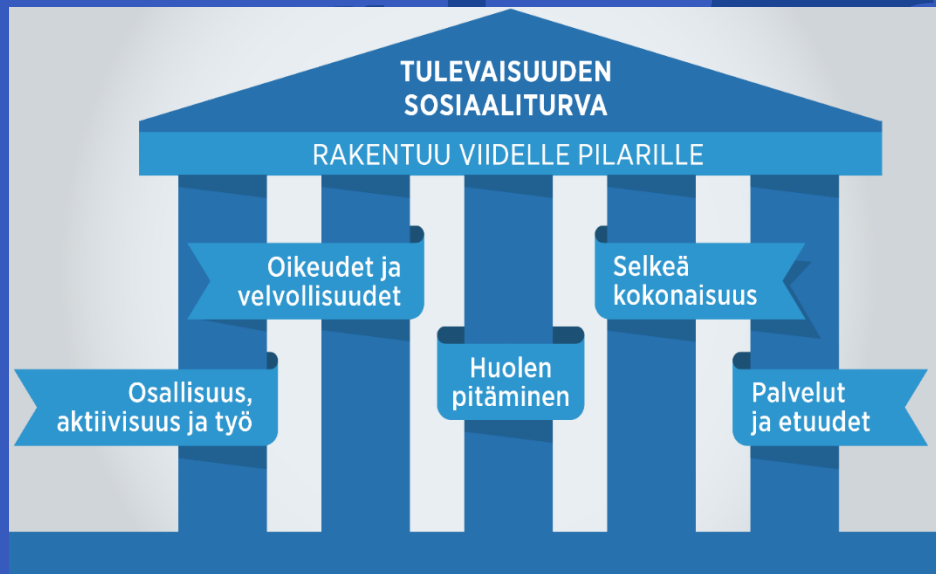

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

@Sosturva2030

#Toimi2030

Aineistot verkossa:
<https://vnk.fi/tulevaisuuden-sosiaaliturva>